

01070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
tel: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 01070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

РІШЕННЯ № 35
Щодо порушення прав адвокатів при оплаті послуг з надання
безоплатної вторинної правничої допомоги

«08» червня 2024 року

м. Мукачєво

Рада адвокатів України, заслухавши доповідь голови Комітету НААУ з питань безоплатної правничої допомоги Каденко О.О. щодо опрацьованої Комітетом НААУ з питань безоплатної правничої допомоги інформації, отриманої від адвокатів стосовно порушень прав при оплаті послуг з надання безоплатної вторинної правничої допомоги; взявши до уваги висновок Комітету НААУ з питань безоплатної правничої допомоги від 15.05.2024 року про результати розгляду звернення адвоката Гноць Д. щодо відмови Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві оплатити виконане доручення, заслухавши окремі думки членів Ради адвокатів України, в межах повноважень встановила наступне.

Зі змісту звернення адвоката Гноць Д. вбачається, що 16.06.2023 року вказаний адвокат отримав від Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві (далі - РЦ) два окремих доручення для надання безоплатної вторинної правничої допомоги двом різним особам, а саме: № 026-260006401 та № 026-260006404. Як вказав заявник, безоплатна вторинна правнича допомога по цих двох дорученнях була надана ним до закінчення стадії обрання запобіжного заходу в повному обсязі та на належному професійному рівні.

В подальшому, на виконання вимог Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу та Методики обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, затверджених Постановою КМУ «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу» від 17.09.2014 року № 465 (далі - Порядок та Методика), адвокатом було подано до РЦ акти надання

ЗГІДНО
ЗОРІНІАТОМ

безоплатної вторинної правничої допомоги, розрахунки розміру винагороди адвоката за надання безоплатної вторинної правничої допомоги особі, яка відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважається затриманою та/або стосовно якої обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою та відповідні додатки на підтвердження надання безоплатної вторинної правничої допомоги в певному обсязі за дорученнями № 026-260006401 та № 026 -260006404.

При цьому, доручення № 026-260006401 оплачено без зауважень. Натомість доручення № 026-260006404 РЦ оплачувати відмовився, вручивши адвокату вручно лист, в якому зазначено, що доручення № 026-260006401 видане 16.06.2023 о 02 годині 50 хвилин, згідно якого необхідно було прибути до Голосіївського УП ГУНП в м. Києві, а доручення № 026-260006404 видане о 03 годині 20 хвилин, знову ж таки 16.06.2023. В зв'язку з тим, що дорученням від 16.06.2023 № 026-250006404 також передбачено з'явитися до Голосіївського УП ГУНП в м. Києві, де адвокат вже знаходився на виконання доручення від 16.06.2023 № 026-260006401, оплата виїздів за другим дорученням буде вважатися подвійною оплатою.

Згідно положень Договору, укладеного між адвокатом та РЦ, оплата послуг адвоката з надання безоплатної вторинної правничої допомоги здійснюється на підставі додаткових договорів залежно від обсягу, часу та місця надання послуг окремо для кожного суб'єкта права на безоплатну вторинну правничу допомогу.

Дослідивши вказані обставини, взявши до уваги висновок Комітету НААУ з питань безоплатної правничої допомоги, Рада адвокатів України наголошує, що посилення РЦ на Методіку, а також твердження про те, що повна оплата послуг адвоката, що надав безоплатну вторинну правничу допомогу вважатиметься подвійною оплатою та буде розцінена як нецільове використання бюджетних коштів не відповідають дійсності. Ані Методика, ані будь-який інший нормативний акт чи внутрішній документ РЦ не містять заборону оплачувати послуги адвоката за кожним окремим дорученням у повному обсязі.

Рада адвокатів України вважає, що у такий спосіб РЦ не тільки порушує договірні зобов'язання, але і знецінює роботу адвоката, допускає обман адвокатів та свавілля при оплаті його послуг.

Також Рада адвокатів України взяла до уваги, що аналогічна ситуація має місце у кримінальних провадженнях, в яких правнича допомога надається

адвокатом одночасно кільком потерпілим. Зокрема, Рада адвокатів України розглянула інформацію, отриману Комітетом НААУ з питань безоплатної правничої допомоги від адвоката Микуша Д.М., який повідомив, що РЦ здійснює оплату тільки одного доручення, мотивуючи свою відмову тим, що адвокат нібито все рівно приймав участь в судових засіданнях.

Враховуючи наведене, Рада адвокатів України дійшла висновку, що у такий спосіб транслюється зневага до адвокатської професії і правничої допомоги, робота адвоката знецінюється. Крім цього, має місце вигадкування нових правил оплати: органи БПД вводять адвоката в оману щодо умов надання послуг, шляхом використання владного становища, адвокати примушуються до виконання роботи, яка їм не оплачується.

Нормативні акти, котрі регулюють оплату послуг адвокатів, не містять норм, які б давали можливість подібного тлумачення. Усі такі випадки є виключно безпідставними діями органів БПД.

Крім того, Рада адвокатів України занепокоєна ситуацією, коли адвокати висловлюють постійні скарги на неврегульованість порядку строків прийняття поданих актів до оплати та виконання працівниками органів БПД непередбачених законом функцій «перевірки» актів, хоча за достовірність відомостей викладених в акті надання безоплатної вторинної правничої допомоги та додатках до нього несе відповідальність адвокат. Так, наприклад, у випадку описаному адвокатом Гноць Д., акт було прийнято до оплати через п'ять місяців після його подання до РЦ.

Таким чином, непоодинокі звернення адвокатів підтверджують наявність проблеми довільного тлумачення центрами з надання БВПД норм Постанови КМУ «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу» № 465 від 17.09.2014, що як наслідок, говорить про необхідність внесення змін до діючого законодавства з метою конкретизації правил визначення розміру суми винагороди адвоката.

З огляду на наведене Рада адвокатів України, взявши до уваги пропозиції Голови Комітету НААУ з питань безоплатної правничої допомоги Каденко О.О. та доповнення членів Ради адвокатів України, керуючись Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Доручити Голові Ради адвокатів України, Національній асоціації адвокатів України ініціювати внесення змін до Постанови КМУ «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які

надають безоплатну вторинну правничу допомогу» від 17 вересня 2014 року № 465, в яких запропонувати чітко вказати, що показники для оплати наданих адвокатом послуг визначаються по кожному дорученню окремо. Кожен випадок надання безоплатної правничої допомоги підлягає самостійній оплаті в повному обсязі, незалежно від виконання адвокатом інших доручень. У випадку, якщо адвокат надає правничу допомогу кільком затриманим (підозрюваним, обвинуваченим, потерпілим, свідкам) у одному кримінальному провадженні, оплата послуг адвоката з надання безоплатної вторинної правничої допомоги здійснюється в повному обсязі окремо для кожного суб'єкта права на безоплатну вторинну правничу допомогу.

2. Створити робочу групу з метою розробки Положення про порядок опрацювання актів надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що подаються адвокатами, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, доручивши Голові Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України визначити її персональний склад.
3. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника та Комітет НААУ з питань безоплатної правничої допомоги.

Голова Ради адвокатів України

Лідія ІЗОВІТОВА

Секретар Ради адвокатів України

Ігор КОЛЕСНИКОВ

